

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1554)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (166.),
oraz Komisji Ustawodawstwa
i Praworządności (230.)
w dniu 2 grudnia 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 73. posiedzeniu Senatu do ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodnicząca Komisji Ustawodawstwa i Praworządności Teresa Liszcz)

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności poświęcone rozpatrzeniu wniosków do ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

Musimy się zmieścić w czasie do godziny 11. Myślę, że nie ma sensu wszczynać nowej dyskusji, zwłaszcza że pani mecenas nam podpowie, które to są wnioski wspólne obydwu komisji i czy nie ma tu konkurencji z wnioskami zgłoszonymi z sali. Może nawet przegłosujemy blok, jakąś grupę, poprawek.

Ale pierwszy jest wniosek o odrzucenie ustawy, który jest jasny i nie wymaga komentarza.

Kto z państwa jest za poparciem wniosku o odrzucenie ustawy, proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciwny temu wnioskowi? (12)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Wyrażna większość głosowała przeciw, czyli wniosek o odrzucenie ustawy nie uzyskał naszej rekomendacji.

Wobec tego przechodzimy do grupy wniosków o wprowadzenie poprawek.

Przepraszam.

Czy jesteśmy już po rozmowie telefonicznej z ministrem, czy nie?

(Głos z sali: W trakcie, pani sekretarz komisji samorządu właśnie dzwoni.)

Ale minister wiedział, kiedy jest posiedzenie, tak?

(Głos z sali: No, było ogłoszenie wczoraj w czasie posiedzenia Senatu...)

Oni na ogół śledzą te terminy.

(Głos z sali: Na ogół tak, albo dzwonią i się dopytują.)

Dopytują się. To znaczy, że może minister nie jest zainteresowany albo jest...

Czyli kontynuujemy, Panie Przewodniczący?

(Głos z sali: Tak, tak.)

Dobrze. Jako pierwsza...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Z tym, że moja poprawka jest najdalej idąca, więc chyba przedtem z nią się trzeba rozprawić. Moja poprawka – ja krótko powiem – jest inspirowana przez związek gmin żydowskich i przedstawicieli innych mniejszości, bodajże Romów, obecnych wtedy na

posiedzeniu. Chodzi o to, żeby nie było podziału na mniejszości narodowe i etniczne, żeby je potraktować łącznie. Ja przejęłam tę poprawkę, ale zdaję sobie sprawę z tego, że jest pewien problem chociażby z tym, że ordynacja mówi wyłącznie o mniejszościach narodowych. No ale ona wyszła z ich środowisk, które kwestionują ten podział i kwalifikowanie jednych do mniejszości etnicznych, a drugich do narodowych.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie, czy od razu głosujemy?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Może jeszcze dodam...)

Pani mecenas, bardzo proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Dodam jeszcze tylko, że poprawka pierwsza różni się od poprawki drugiej tym, że poprawka pierwsza dodaje w art. 2 ust. 1 pkt 5 wyraz „obecne” przed wyrazami „terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Aha, czyli to jest prawie dokładnie to...

(Głos z sali: To samo, tylko...)

...co w poprawce senatora Huskowskiego, tyle że ja dodałam słowo „obecne”, między innymi po głosie pana senatora Kutza, który tak gwałtownie zareagował, mówiąc, że Ślązacy mogliby nie być nie uznani za mniejszość narodową nawet przy spełnieniu pozostałych kryteriów, dlatego że przez ostatnie kilkadziesiąt lat zamieszkiwali na terytorium Rzeszy, a nie państwa polskiego. Z naszej dyskusji jasno wynikało, że chodzi o ziemie wchodzące w skład obecnego terytorium naszego kraju. Zaproponowałam więc uzupełnienie tego o to, że „obecne terytorium”, to znaczy niezależnie od tego, do jakiego państwa ono wcześniej należało. I tylko taka jest różnica.

Kto z państwa jest za poparciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto jest przeciwny? (10)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Wyrażna większość głosów jest przeciw, więc nie rekomendujemy tej poprawki.

Ja jednak zgłaszam ją jako poprawkę mniejszości komisji, bo były cztery głosy za. I chyba ja będę ją referowała, skoro to była moja poprawka.

Musimy jednak przegłosować też drugą poprawkę, bo ona się nieznacznie różni od pierwszej. Poprawka senatora Huskowskiego różni się tylko tym od poprawki, która przed chwilą nie przeszła, że nie zawiera słowa „obecne”, poza tym jest taka sama.

Kto z państwa jest za poparciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciwny? (11)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Ta poprawka też nie przeszła, przy wyraźnej przewadze głosów przeciwnych.

Teraz przechodzimy do poprawki trzeciej...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie tylko.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo proszę, Pani Mecenass.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Poprawka trzecia różni się od poprawki czwartej zgłoszonej przez obie komisje dodaniem wyrazu „obecne” przed wyrazami „terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: A więc chodzi o utrzymanie dotychczasowego brzmienia artykułu...)

Istotą jednej i drugiej poprawki jest to, że następuje zamiana grupy obywateli na przodków tej grupy obywateli.

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: I to jest w obu poprawkach.)

To jest w obu poprawkach. A w poprawce trzeciej jest jeszcze dodane określenie „obecne”.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Może by pani zechciała powiedzieć, co pani o tym sądzi. Bo mnie się wydaje, że to dodanie słowa „obecne” jakby wychodzi naprzeciw pewnym wątpliwościom, że chodzi o ziemie, które obecnie są w składzie...

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Na pewno powinno to być tak rozumiane, zresztą wynika to z naszej z dyskusji przeprowadzonej na poprzednim posiedzeniu komisji.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ja mam wątpliwości, bo senator Kutz gwałtownie zareagował, twierdząc, że zamieszkuje terytorium to znaczy zamieszkuje terytorium wchodzące w danym momencie w skład państwa, tak on to rozumiał. I ja muszę powiedzieć, że właśnie wtedy zgłosiłam tę poprawkę. Jak pani sądzi, czy to słowo przeszkadza, jak się je doda, czy nie?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Mnie się wydaje, że nie przeszkadza, ale jednak dobrze byłby tutaj usłyszeć głos rządu na temat tego, czy to coś zmienia w jakimś głębszym...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Wiadomo, czy rząd się do nas wybiera, czy nie? Czy jest już po rozmowie telefonicznej? Kto dzwonił, pani Bogno? Czy rząd się tu wybiera?

**Starszy Sekretarz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności
Bogumiła Cichońska:**

Pana ministra Matusiaka nie ma w tej chwili u siebie i nie wiadomo, gdzie jest. Pani w sekretariacie nie wie, czy się wybrał do Senatu, czy jest gdzieś na terenie. Ja poinformowałam, że rozpoczęło się posiedzenie komisji i że czekamy na pana ministra. Pani w sekretariacie powiedziała, że jak się ewentualnie zorientuje, to zadzwoni do pana senatora na komórkę.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Aha, czyli może jeszcze przed głosowaniem...

W każdym razie ja proponuję, żeby dodać słowo „obecne”. Namawiam do przyjęcia mojej poprawki, która tylko tym słowem...

(Głos z sali: Przodkowie.)

Nie, przodkowie są i tu, i tu. Różnica między moją poprawką a poprawką obu komisji jest tylko taka, że moja poprawka dodaje słowo „obecne”, żeby było wiadomo, iż chodzi o terytoria obecnie wchodzące w skład państwa polskiego, nawet jeśli w przeszłości one były w Rzeszy.

Kto z państwa jest za poparciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (14)

Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

W tej sytuacji nie głosujemy nad poprawką czwartą.

(Głos z sali: Skoro już weszliśmy w te komisyjne, to może by teraz...)

(Głos z sali: Jeszcze nie.)

Jeszcze nie, jeszcze nie. Jeszcze jest poprawka piąta.

Proszę państwa, poprawka piąta w praktyce zmierza do tego, żeby mniejszość tatarską przenieść do grupy mniejszości narodowych, a co do zasady – żeby jako narodową traktować także taką mniejszość, która obecnie nie ma... To znaczy obecnie nigdzie nie ma państwa, w którym jej naród stanowi większość, ale ono było w przeszłości. Chodzi mi konkretnie o naród polski i żydowski. Gdyby przyjąć taką definicję mniejszości narodowej, jaka jest w ustawie sejmowej, to trzeba by uznać – gdyby taka ustawa obowiązywała przez cały dziewiętnasty wiek – że Polacy w państwach zaborczych nie mieli statusu mniejszości narodowej, a co najwyżej etnicznej, bo w tym czasie nie było państwa polskiego. To samo dotyczy narodu żydowskiego. Przez wieki, kiedy nie było państwa żydowskiego, nie można by traktować Żydów jako mniejszość narodową, tylko jako mniejszość etniczną. I stąd mój dodatek, że naród to jest taka mniejszość, która utożsamia się z narodem mającym swoje państwo istniejące obecnie lub w przeszłości udokumentowanej historycznie. Tak że nawet jeżeli w danym momencie nie ma... Tatarzy niewątpliwie mieli swoje państwo, więc trzeba ich przenieść do grupy mniejszości narodowych.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No dobrze, ale skoro mieli kilka, no to jednak mieli państwo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dwa państwa. Ale to nie musi być tylko jedno państwo.

(Rozmowy na sali)

Widzę, że państwo są przeciwni. Ktoś chce zabrać głos, czy głosujemy?

Co powie pani mecenas?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Ja tylko chcę zasygnalizować, że przedstawiciel rządu był przeciwny tej poprawce.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dobrze.

(Rozmowy na sali)

Witamy pięknie.

(Głos z sali: Bardzo przepraszamy, ale nie wiedzieliśmy, w której sali...)

My pozwoliliśmy sobie zacząć, bo nie byliśmy pewni, czy państwo przyjdą, a mamy mało czasu. Witam serdecznie i zapraszam.

Do tej pory nie zrobiliśmy niczego, czemu ministerstwo się przeciwstawiało. Właśnie odrzuciliśmy poprawkę piątą zmieniającą definicję mniejszości narodowej. Tak że teraz chyba możemy już przejść... Aha, jeszcze poprawka szósta.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak? Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki piątej, która uznaje za mniejszość narodową także taką mniejszość, która w przeszłości miała własne państwo, chociaż teraz go nie ma? Kto jest za tym, proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto jest przeciwny? (11)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Komisja nie rekomenduje tej poprawki, ale ja zgłaszam, że ona uzyskała poparcie mniejszości.

Teraz przechodzimy do poprawki szóstej, o mniejszości greckiej. Ta poprawka nie modyfikuje definicji mniejszości, ona tylko dodaje mniejszość grecką do wykazu mniejszości narodowych.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Albo ktoś inny z ministerstwa.

Bardzo proszę.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Danuta Głowacka.

(Sygnał telefonu komórkowego)

Bardzo przepraszam, ale muszę się rozłączyć z szefem.

Proszę państwa, przede wszystkim kwestia Greków powinna być rozpatrywana łącznie z kwestią Macedończyków, bo oni razem przywędrowali do Polski w końcu lat czterdziestych i na początku lat pięćdziesiątych dwudziestego wieku. A zatem jest to świeża imigracja polityczna.

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: I nie spełnia warunku stu lat.)

I ona nie spełnia warunku stu lat.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czyli to wyliczenie klóci się z definicją mniejszości narodowej, a nawet etnicznej.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Dokładnie tak. A nawet byłoby to zawężone, bo, jak mówię, Grecy i Macedończycy to jedna grupa, więc samych Greków nie można...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ktoś z państwa chce zabrać głos, czy głosujemy?

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki szóstej, proszę o podniesienie ręki. I trzydziestej piątej, bo one się ze sobą łączą. Kto jest za poprawkami piątą i trzydziestą szóstą? (0)

Kto jest przeciwny? (14)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawki zostały jednomyślnie odrzucone.

A teraz... No właśnie, blok poprawek.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Aleksandra Skorupka:**

Proponuję państwu przegłosowanie bloku poprawek, które zostały przyjęte przez obie komisje, a jednocześnie nie stoją w kolizji z jakimikolwiek innymi poprawkami. Są to poprawki: siódma, dziewiąta, piętnasta, dwudziesta druga, dwudziesta czwarta, dwudziesta szósta, dwudziesta siódma, dwudziesta ósma, trzydziesta pierwsza, trzydziesta trzecia, trzydziesta czwarta, trzydziesta szósta, trzydziesta siódma, trzydziesta ósma, trzydziesta dziewiąta, czterdziesta, czterdziesta pierwsza, czterdziesta piąta, czterdziesta szósta, czterdziesta siódma, czterdziesta ósma i pięćdziesiąta trzecia.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czy ktoś z państwa jest przeciwny łącznemu głosowaniu nad tymi poprawkami? Nie. Kto z państwa jest za udzieleniem poparcia tym wspólnym poprawkom, proszę o podniesienie ręki. (15)

Czyli jednomyślnie, tak? Poprawki uzyskały jednomyślne poparcie.

Bardzo dziękujemy pani mecenas za pomoc.

Co teraz wobec tego? Poprawka ósma, tak? Skreślenie art. 5.

Pani senator Kurska? Bardzo proszę.

(Senator Anna Kurska: Dziękuję.)

Nie chce pani zabierać głosu?

(Senator Anna Kurska: Nie.)

Aha, chodzi o to zabranianie stosowania środków w celu asymilacji itd.

Ale nie wycofuje pani tej poprawki, po prostu nie chce pani zabierać głosu, tak?

(Senator Anna Kurska: Nie, nie wycofuję.)

Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki ósmej polegającej na skreśleniu art. 5?

Aha, czy przedstawiciele rządu chcą zabrać głos?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Rząd zdecydowanie stoi na stanowisku, że ten przepis powinien w ustawie zostać. Jest on po prostu implementacją przepisów konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych i etnicznych, a pośrednio wynika również z konstytucji.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Znamy stanowisko rządu.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki ósmej, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (13)

Dziękuję.

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Nie rekomendujemy tej poprawki.

Dziewiąta już była w bloku, tak?

Teraz dziesiąta.

Czy pani senator Kurska chce zabrać głos, aby poprzeć tę poprawkę?

(Senator Anna Kurska: Nie, ale ja popieram tę poprawkę.)

Jakie jest zdanie rządu?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Rząd pragnie tylko zauważyć, będąc przeciwnym tej poprawce, że jest to mieszanie kwestii dotyczącej spraw wewnętrznych odnoszących się do obywateli Rzeczypospolitej Polskiej ze sprawami zagranicznymi dotyczącymi osób narodowości polskiej zamieszkałych poza granicami kraju. Jest to po prostu wyjście poza zakres przedmiotowy ustawy.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Zresztą z konstytucji wynika taki obowiązek władz publicznych.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani senator Kurska, bardzo proszę.

Senator Anna Kurska:

Mnie i koledze Jurgielowi chodziło w szczególności o to, że Polska jest otwarta dla wszystkich, a jeśli chodzi o reprezentację Polski za granicą, tam gdzie jest rzeczywistość dużo Polaków – czterysta tysięcy na Białorusi, na Ukrainie i w Rosji też mnóstwo, w Niemczech dwa miliony – to... Niemcy mają swojego reprezentanta w naszym parlamencie, a my o swoje przedstawicielstwo absolutnie nigdzie nie walczymy. I wydaje mi się, że byłoby to zadanie dla ministra spraw zagranicznych.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Tak jest, tylko chodzi nam o to, że nie w tym miejscu.

(Senator Anna Kurska: Aha, że ta ustawa to jest niewłaściwe miejsce.)

Nie w tej ustawie po prostu.

Witamy pana ministra.

(Senator Anna Kurska: Ponieważ nie ma kolegi...)

Czy jakieś przeszkody były po drodze, Panie Ministrze?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Tadeusz Matusiak: Nie dzisiaj.)

Nie dzisiaj. Wierzymy, że nic groźnego.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Tadeusz Matusiak:

Słyszeliśmy, że będzie posiedzenie komisji. Dzwoniliśmy, ale nie było potwierdzenia. Stąd to spóźnienie.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ach, może to było tak, że wszyscy z naszej komisji byli na posiedzeniu, a być może druga komisja też nie...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Tadeusz Matusiak: Próbowaliśmy to ustalić od godziny 9.)

A myśmy od godziny 8.30 pracowali poza lokalem komisji. Przepraszamy, że doszło do nieporozumienia. Dziękujemy bardzo.

To nad którą poprawka teraz głosujemy? Nad dziesiątą.

Pan senator Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Proszę państwa, ja chcę po prostu zwrócić uwagę, że dotychczas zawsze mieliśmy do czynienia z instytucją wzajemności w stosunkach międzynarodowych i ten przepis jest jakimś tego substytutem, tak że on nie jest tak zupełnie nie na miejscu, bo jeżeli regulujemy pewne stosunki, to w gruncie rzeczy taka jest zasada. I to tyle. Ja chcę po prostu zwrócić uwagę, że to nie jest tak zupełnie od rzeczy. Po prostu w tej ustawie zasada

wzajemności została całkowicie pominięta. Zresztą myśmy ją pominieli nie po raz pierwszy, ona wielokrotnie była pomijana w naszych stosunkach międzynarodowych, w wizowach, w każdym. I to stało się również w tej ustawie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czy pani minister chciałby się wypowiedzieć? Czy rzeczywiście nie było możliwości uwzględnienia zasady wzajemności w tej ustawie?

Bardzo proszę.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Jeżeli państwo pozwolą... Po pierwsze, ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych mówi o obywatelach Rzeczypospolitej Polskiej, a po drugie, mamy tutaj do czynienia nie tylko z mniejszościami narodowymi, czyli z osobami, za którymi gdzieś tam może stać państwo, ale także z mniejszościami etnicznymi. Wprowadzenie regulacji dotyczących zobowiązań dla organów władzy publicznej do działania na zewnątrz, czyli w sprawach zagranicznych, do ustawy, która reguluje prawa osób z obywatelstwem polskim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, byłoby po prostu daleko idącym wykroczeniem poza zakres przedmiotowy tej ustawy i powodowałoby dziwne poczucie, że mieszamy ze sobą kwestie związane z obywatelstwem polskim i sprawy zagraniczne.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dziękuję. Czyli ktoś, kto będzie głosował przeciwko tej poprawce, w istocie nie głosuje przeciwko jej treści, tylko przeciwko umiejscowieniu jej tutaj, jak rozumiem.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki dziesiątej, proszę o podniesienie ręki. (1)

Kto jest przeciwny? (11)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Nie rekomendujemy tej poprawki.

Poprawka jedenasta skreśla pkt 1 w art. 8 i dotyczy uprawnień osób należących do mniejszości.

Czy pani senator Kurska zechce to uzasadnić? Bo rozumiem, że nie kwestionują państwo prawa mniejszości do posługiwania się językiem narodowym, tylko uważają to za tak oczywiste, że nie trzeba tego pisać, tak? Proszę o kilka słów uzasadnienia.

Senator Anna Kurska:

Jeśli chodzi o porozumiewanie się, to tak, ale nie jako język urzędowy.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ale tu jest napisane, że chodzi o swobodne posługiwanie się językiem mniejszości w życiu prywatnym i publicznym. Jaka jest intencja tej poprawki, proszę powiedzieć.

(*Senator Anna Kurska*: Chwileczkę, nie mam przed sobą ustawy w tej chwili. Ma ją pan?)

Proponuje pani skreślić pkt 1, który mówi o prawie do swobodnego posługiwania się językiem mniejszości w życiu prywatnym i publicznie. Jaka jest intencja?

Senator Anna Kurska:

Chodzi mi o to, że...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie. Chodzi o to, żeby nie w życiu publicznym, to znaczy...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Publicznie. Tu nie jest napisane, że w życiu publicznym, tylko publicznie, na przykład na ulicy, na rynku.

Senator Anna Kurska:

Aha, jeżeli tak, to jest nieporozumienie i ja cofam tę poprawkę.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Bardzo dobrze. Myślę, że bardzo dobrze się stało.

Poprawka jedenasta jest wycofana.

(*Głos z sali*: Ale nie ma senatora Jurgiela.)

No właśnie, to jest problem.

(*Rozmowy na sali*)

(*Senator Anna Kurska*: Bo ja zrozumiałam, że to ma być język urzędowy.)

Wobec tego musimy nad nią głosować, skoro nie ma senatora Jurgiela, który być może też by ją wycofał. Ale chyba może to zrobić jeszcze na posiedzeniu plenarnym?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Może to zrobić. Można to zrobić w ten sposób, że pani senator Kurska wycofa swoje poparcie i wtedy jej nazwisko w zestawieniu będzie zapisane kursywą, tak jak w przypadku wycofanej poprawki, i jeśli pan senator Jurgiel wycofa tę poprawkę przed posiedzeniem, to ona nie będzie poddana pod głosowanie, ale jeśli jej nie wycofa, to trzeba będzie nad nią głosować.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki jedenastej, która jest już tylko poprawką senatora Jurgiela, kto jest za jej poparciem, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (15)

Nie rekomendujemy tej poprawki.

Poprawka dwunasta była w bloku.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Nie, nie, nie.)

Nie, nie, ona konkuruje z trzynastą.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawki dwunasta i czternasta sprowadzają się do dodania art. 8a i do zmiany progu z 8% na 20%. Senator Jurgiel i senator Kurska proponują bez dodawania nowego artykułu – a więc właściwie jest to poprawka niekompletna – zmianę progu z 8% na 25%.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czyli przegłosujemy to oddzielnie. Najpierw wspólną poprawkę komisji podwyższającą próg do 20%.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki dwunastej, proszę o podniesienie ręki. (14)

Dziękuję.

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Czyli przy 1 głosie wstrzymującym rekomendujemy poprawki dwunastą i czternastą.

Teraz poprawki szesnasta i dwudziesta trzecia do łącznego głosowania.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak. Bardzo proszę, to historyczna poprawka, cofnięcie w czasie, chodzi o nazwy, których nie można nadawać. Pani senator Kurska jest pod nią podpisana.

Chce ją pani uzasadnić?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Anna Kurska:

Ponieważ jest to w zasadzie poprawka kolegi Jurgiela, wolałabym, żeby on ją uzasadniał.

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: Ale go nie ma.)

Wiem.

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: Ale pani popiera ją w dalszym ciągu, tak? Nie wycofuje jej pani?)

Popieram tę poprawkę, tak.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dobrze. Głosujemy, czy może rząd

Bardzo proszę, jednak rząd chce nam coś powiedzieć.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Proszę państwa, ja rozumiem różne rzeczy, no ale zaczynanie od roku 1772...

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: Od pierwszego rozbioru Polski.)

...oznaczałoby w praktyce, że powinniśmy dokonać przeglądu wszystkich urzędowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych, które są w Polsce – ja mówię o urzędowych nazwach w języku polskim – pod kątem tego, w jakim okresie historycznym te nazwy pojawiły się na ziemiach polskich. I konsekwencją tej poprawki, no, może daleko idącą, byłoby usunięcie wszystkich nazw urzędowych w języku polskim, które zostały nadane w okresie od 1772 r. Doszlibyśmy po prostu do absurdu.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Kto z państwa jest za poparciem poprawki szesnastej, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny tej poprawce? (14)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Razem z poprawką dwudziestą trzecią, jak pani mecenas słusznie zauważyła.

14 głosów przeciwko poprawce szesnastej i dwudziestej trzeciej.

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Przy 1 głosie wstrzymującym odmawiamy udzielenia rekomendacji tej poprawce.

Teraz poprawka siedemnasta. To jest wspólna poprawka obu komisji. Dlaczego ona nie była w tamtym bloku?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ponieważ dotyczy jej wykluczenie.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ona jest konkurencyjna wobec tych dwóch. Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem wspólnej poprawki obu komisji, proszę o podniesienie ręki. (15)

Dziękuję bardzo.

Jednocześnie rekomendujemy tę poprawkę.

Poprawki osiemnasta i dwudziesta nie były przegłosowane, bo one też są konkurencyjne wobec innych, tak?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Tak.)

Bardzo proszę, Pani Mecenas.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Słowo wyjaśnienia do poprawek osiemnastej i dziewiętnastej, bo poprawki dwudziesta i dwudziesta pierwsza są to właściwie konsekwencje, zresztą jednobrzmiące. Te poprawki różnią się wyłącznie spójnikiem pomiędzy dwoma dawnymi przesłankami w ustawie. Komisja Ustawodawstwa i Praworządności przyjęła połączenie spójnikiem „albo” po wyrazach „liczba mieszkańców gminy należących do mniejszości jest nie mniejsza niż 20% ogólnej liczby mieszkańców tej gminy”. A w wersji Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej występuje tu spójnik „lub”.

Po przemyśleniu tej sprawy uważam, że lepsza jest wersja komisji samorządu, ponieważ przyjęcie spójnika „albo” mogłoby mieć niezamierzone konsekwencje. Mogłoby się bowiem okazać, że wystąpią oba warunki: pozytywny wynik konsultacji, które są zawsze przeprowadzane, oraz wystarczająca liczba mieszkańców mniejszości w gminie. I wówczas byłby problem, dlaczego zgodnie z brzmieniem ustawy nie można zastosować tego ułatwienia.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Rząd aprobująco kiwa głową. Dobrze.

Wycofywać się jako komisja nie będziemy.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Nie, nie.)

Proponuję głosować i odrzucić ten pierwszy zestaw poprawek.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Tak. One są konkurencyjne, więc przyjęcie poprawek osiemnastej i dwudziestej...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Wykluczyłyby te lepsze poprawki.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Nie, nie. Odwrotnie. Dobrze. W takiej kolejności, jaka jest.)

Aha, pierwszy jest zestaw poprawek komisji samorządu.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Tak.)

Rzeczywiście.

Kto z państwa jest za poparciem poprawek osiemnastej i dwudziestej, proszę o podniesienie ręki. (15)

Dziękuję bardzo.

W tej sytuacji rekomendujemy poprawki osiemnastą i dwudziestą, a nie rekomendujemy poprawek dziewiętnastej i dwudziestej pierwszej.

Dwudziesta druga była w bloku? Dwudziesta piąta czy...

(Głos z sali: Dwudziesta piąta.)

Dwudziesta piąta. To jest wspólna poprawka obu komisji. A z którą poprawką ona konkuruje, że nie była w bloku?

(Rozmowy na sali)

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawki dziewiętnasta i dwudziesta pierwsza zostały wykluczone wskutek przyjęcia poprawek osiemnastej i dwudziestej.

Poprawka dwudziesta piąta nie jest ujęta w bloku, ponieważ ona się wiąże z poprawkami dwudziestą dziewiątą i trzydziestą, które mogą być przegłosowane wyłącznie w przypadku przyjęcia poprawki dwudziestej piątej. Taka jest zależność i dlatego ta poprawka została wyłączona z bloku.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czy rząd chciałby się wypowiedzieć w tej sprawie?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Rząd popiera tę poprawkę.

(Głos z sali: Popieramy.)

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem wspólnej poprawki obu komisji, poprawki dwudziestej piątej? (15)

Dziękuję bardzo.

Jednogłośnie udzielamy rekomendacji tej poprawce.

Teraz powinniśmy przejść do poprawki dwudziestej dziewiętej, autorstwa senatorów Czai i Wittbrodta.

Czy pan senator Czaja przekona nas do swojej poprawki.

Senator Gerard Czaja:

Ja jednak nie mogę się zgodzić na to, że jedyną podstawą jest spis powszechny.

(Rozmowy na sali)

Bowiem ostatni spis powszechny właściwie nie oddał tego, co powinno być badane przez rachmistrzów. W tej sytuacji Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie wystosowało protest do głównego inspektora spisowego i do Komisji Europejskiej. Uważam, że posługiwanie się wynikami ostatniego spisu powszechnego nie da tego, co można byłoby uzyskać. Ja proponuję, aby zastosować tutaj takie rozwiązanie, które by dopuszczało możliwość konsultacji, tak jak to było w ostatnim naszym rozwiązaniu, czyli

można by było dopuścić, aby w sprawie nazw społeczność wypowiadała się w ramach konsultacji.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

A jak to ma wyglądać od strony technicznej? Trzeba by zrobić jakąś akcję odpytania wszystkich mieszkających na danym terenie, czy się posługują językiem mniejszości, tak? Ja po prostu chciałabym...

Senator Gerard Czaja:

Ale, Pani Przewodnicząca, my przed chwileczką przyjęliśmy poprawkę do art. 11, w którym dopuszcza się udział społeczności w konsultacjach, jeżeli chodzi o nazwy miejscowości. Tak że to nie jest coś nowego. W jednym miejscu my dopuszczamy możliwość prowadzenia konsultacji, a w tym wypadku nie dopuszczamy.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

No, nie wiem, bo konsultacja nie oznacza, że się pyta każdego, a skoro tutaj miałyby być oświadczenie, to każdy musiałby być zapytany.

Widzę, że się ministerstwo zgłasza. I pani mecenas też nam coś poradzi.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tadeusz Matusiak:**

Może pani dyrektor... Ja nie bardzo sobie wyobrażam, jak można to zrealizować od strony technicznej. Trzeba by było chyba przeprowadzić w tych miejscowościach jakieś oddzielne spisy, które by obejmowały wszystkich mieszkańców. Nie potrafię sobie wyobrazić, w jakiej formie można by to ustalić. Komisja długo myślała, jakie rozwiązanie przyjąć. Wygląda na to, że to jest rozwiązanie i najtańsze, i praktycznie jedyne, bo przecież należy o to zapytać każdego mieszkańca czy każdą rodzinę. A musimy przy tym pamiętać, że jest to dobrowolne oświadczenie, bo żaden polski obywatel nie musi określać swojej narodowości.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Pani mecenas ma jakiś pomysł.

Aha, jeszcze pani dyrektor, tak?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Jeżeli mogę, pozwolę sobie jeszcze uzupełnić to, o czym mówił pan minister. Ta propozycja brzmi zupełnie inaczej, Panie Senatorze. Przyjęcie przez państwa poprawek dotyczących art. 11 i pojawienie się spójnika „lub” wypełnia to, o co panu senatorowi

chodzi, ponieważ przepisy art. 7–13 w przypadku języka regionalnego stosuje się odpowiednio, a zatem dla wprowadzenia dodatkowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych może być zastosowany tryb konsultacji, w których ponad połowa mieszkańców konkretnej miejscowości biorących udział w konsultacjach opowie się za wprowadzeniem dodatkowej nazwy w języku kaszubskim, a nie próg 20%, czyli od tego progu można odejść.

Poza tym przy takim sformułowaniu, że ustala się na podstawie oświadczeń, należałoby również wprowadzić tryb weryfikowania prawdziwości tych oświadczeń. Podkomisja, pracując nad projektem ustawy, zastanawiała się, w jaki sposób można by było ewentualnie weryfikować taki tryb weryfikacji oświadczeń osób o tym, że należą do konkretnej mniejszości narodowej. Jedyne, do czego doszliśmy, to, że być może mógłby być po odpowiednich modyfikacjach zastosowany tryb charakterystyczny dla weryfikacji prawdziwości podpisów przy wyborach do Sejmu i Senatu, tylko że niestety nie udało się tego trybu opisać w sposób legislacyjnie poprawny, tak żeby on był logiczny, krótko mówiąc, żeby miał ręce i nogi.

Administracja rządowa jest związana obowiązkiem posługiwania się danymi urzędowymi, a jedynymi danymi urzędowymi, które odnoszą się do narodowości czy też do posługiwania się językiem regionalnym, są dane ustalone w wyniku narodowego spisu powszechnego z 2002 r.

Należy również zauważyć, że poprawka, którą zaproponowały połączone komisje, mówi, że jeśli chodzi o Kaszubów, to brana jest pod uwagę nie deklaracja narodowości, tylko deklaracja posługiwania się językiem. Czyli przy progu 20% znacznie więcej gmin, bo aż dziesięć, będzie mogło stosować język kaszubski jako język pomocniczy. Z kolei dodatkowe nazwy w języku kaszubskim, po przyjęciu poprawki dotyczącej art. 11, mogą być stosowane bądź w gminach, w których liczba osób posługujących się językiem kaszubskim przekracza 20% ogółu mieszkańców, bądź też w miejscowościach, w których ponad połowa mieszkańców biorących udział w konsultacjach opowiedziała się za wprowadzeniem dodatkowej nazwy w języku kaszubskim. Tak że przyjęcie poprawki do art. 11 wypełnia te przesłanki, o których mówił pan senator i o które wnioskowało Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. Dziękuję.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Panie Senatorze, ja pamiętam pana piękne wystąpienie na posiedzeniu komisji. Pan chyba kwestionował w nim sposób, w jaki było zadane pytanie o język. Jak często odbywają się spisy? Bo może trzeba po prostu dopilnować, żeby w przyszłym spisie to pytanie było prawidłowo zadane. Ale jak często one się odbywają?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Mniej więcej co dziesięć lat. To długo.

Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Spis powszechny może się odbywać tylko na podstawie ustawy. W związku z tym on się odbywa tak często, jak często wysoki parlament taką ustawę uchwali.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

To jest gigantyczne przedsięwzięcie i koszty.

(Głos z sali: Teoretycznie co dziesięć lat.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Już, już, za momencik.

Bardzo proszę, pan się zgłaszał wcześniej, Panie Dyrektorze

**Naczelnik Wydziału Mniejszości Narodowych
w Departamencie Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Dobiesław Rzemieniewski:**

Dzień dobry państwu. Dobiesław Rzemieniewski, naczelnik Wydziału Mniejszości Narodowych.

Odpowiadając na pytanie pani przewodniczącej, myśmy się zastanawiali już na ten w tej sprawie na posiedzeniach zespołu, ustaliliśmy, że wówczas kiedy komisja wspólna rządu i mniejszości narodowych rozpocznie obradowanie będziemy się zastanawiali w jaki sposób zmodyfikować pytania czyli to byłaby odpowiedź na postulat pani przewodniczącej.

I ja chciałem zwrócić jeszcze uwagę na dwa elementy. Pierwszy jest oto taki, że w przypadku przyjęcia tej poprawki język regionalny, czyli język kaszubski, byłby traktowany inaczej niż języki mniejszości, bowiem byłby to jedyny przypadek, w którym weryfikacja czy ustalenie liczby osób posługujących się tym językiem odbywałoby się na podstawie oświadczeń, a nie na podstawie spisu. To mogłoby powodować konflikty.

Drugi element jest taki, że byłby to pewien wyłom w ustawie o statystyce, ponieważ zgodnie z nią to właśnie Główny Urząd Statystyczny jest jedynym ciałem upoważnionym do tego, żeby zbierać tego typu dane. Dane, które są oficjalne, są to dane GUS. Dziękuję.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Kto jeszcze z państwa?

Pani senator Klepacz, bardzo proszę.

Senator Apolonia Klepacz:

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Panie Ministrze!

Chcę jeszcze dodać do słów pana naczelnika jeden przypadek. Jeśli dokonamy takiego wyłomu, czyli różnicujemy podejście do grupy, która posługuje się językiem regionalnym, i do mniejszości, tą poprawką do art. 12a, to spowodujemy taką sytuację, że na przykład na Opolszczyźnie... No, podam tu konkretny przykład, bo do mnie takie propozycje wpływają. Jest gmina, która ma 19,66% mniejszości niemieckiej, to są chyba trzydzieści cztery... w każdym razie niecałe czterdzieści osób. Gdyby w ostatnim spisie powszechnym te osoby zadeklarowały narodowość niemiecką, to ta mniejszość miałaby tam 20%. Teraz ci ludzie są usatysfakcjonowani, bo kiedy ja rozmawia-

łam z nimi wcześniej, to padały propozycje, żebyśmy wprowadzili metodę konsultacji do art. 12a. Spowodowałoby to – w pewnym sensie jak gdyby kwestionując zasadność czy wiarygodność tego ostatecznego spisu, w którym oni nie do końca wiedzieli, po co mają określić swoją narodowość – że występowałiby również o to, ażeby uznać ich prawo do osiągnięcia metodą konsultacji uprawnień związanych z językiem pomocniczym. Odstąpiliśmy od tej poprawki i zastosowanie takiego wyłomu spowodowałoby brak równoległości...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dziękuję bardzo.

Czy mamy jasność, czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Pani mecenas?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Nie, dziękuję.)

Nie. Czyli głosujemy.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki dwudziestej dziewiątej, bardzo proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (9)

Kto się wstrzymał? (5)

Przez sympatię dla Kaszubów się wstrzymujemy, zamiast głosować przeciw.

Dziękuję bardzo.

Nie rekomendujemy tej poprawki.

Teraz będzie poprawka trzydziesta, bo nie przyjęliśmy poprawki dwudziestej dziewiątej.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka: Jedno słówko.)

Bardzo proszę, Pani Mecenas.

Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:

Chcę zaproponować Wysokim Komisjom małą autopoprawkę do poprawki trzydziestej polegającą na zastąpieniu wyliczenia „art. 8a ust. 2, art. 9 ust. 4 i art. 11 ust. 6 pkt 1” odesłaniem do art. 12a, w którym są wymienione dokładnie te same przepisy. To, po pierwsze, uprości ten przepis, a po drugie go uściśli, ponieważ nie można tutaj powiedzieć o liczbie mieszkańców gminy należących do mniejszości, bo to nie o to chodzi, a sformułowanie „liczba mieszkańców gminy, o której mowa”, podczas gdy w tych przepisach jest mowa o dwóch liczbach, o liczbie ogólnej i o liczbie osób należących do mniejszości, może być dwuznacznie rozumiane. Odwołanie do art. 12a sprawę oczyści. Dziękuję.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ministerstwo kiwa aprobująco głowami.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Wobec tego kto z państwa jest za przyjęciem autopoprawki? (14)

Dziękuję bardzo.

A teraz, kto z państwa popiera poprawkę trzydziestą z autopoprawką, proszę o podniesienie ręki. (13)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Przy 1 głosie wstrzymującym podtrzymujemy poparcie dla poprawki trzydziestej.

Teraz przechodzimy do poprawki trzydziestej pierwszej, autorstwa senatorów Wittbrodta, Simonides i Wielowieyskiego. Nie ma nikogo z tych państwa?

A co na to ministerstwo?

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tadeusz Matusiak:**

Komisja chciała tu wnieść własny twórczy wkład w projekt ustawy. My nie mamy nic przeciwko temu, by zastąpić to zapisem w proponowanej formie.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czyli za, tak?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Danuta Głowacka-Mazur: To znaczy...)

Pani dyrektor Głowacka.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Jeśli mogę... Oczywiście jesteśmy za, ale tylko jeżeli jest możliwość dokonania pewnych korekt. Po pierwsze...

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tadeusz Matusiak:**

Nie, nie ma. Jesteśmy za.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czyli chodzi o to, żeby nie tylko wymienić język kaszubski jako regionalny, ale także dać definicję ogólną. To by oznaczało, że kiedyś może przybyć tych języków, tak?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Jeżeli mogę... Powstaje pewna wątpliwość dotycząca przywołania w tekście ustawy Europejskiej Karty Języków Regionalnych i Mniejszościowych – w oficjalnym

tłumaczeniu jest to Europejska Karta Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, ale to już jest najmniejszy problem – czyli konwencji, której Polska jeszcze nie ratyfikowała, a tylko ją podpisała.

I druga rzecz, która się tu pojawiła. Przy takim kształcie tej definicji mogą tu wejść również języki mniejszościowe. W związku z tym pkt 2 tej definicji należałoby jeszcze uzupełnić: „ani języków mniejszości bądź imigrantów”.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czy nie dałoby się tu ściągnąć tych senatorów, żeby to zmodyfikowali? Może oni są na jakichś posiedzeniach. Jak oni mi pokazywali tę poprawkę, to ja mówiłam, że ponieważ pisali ją w pośpiechu, muszą się liczyć z tym, że może być potrzeba autopoprawki, ale mimo wszystko nikt się nie pojawił. Kto to jest? To jest senator Wittbrodt, Simonides, Wielowieyski. Czy są jakieś posiedzenia komisji w tej chwili? Może ktoś ma wiedzę na ten temat.

(Rozmowy na sali)

No tak, ale może...

Senator Gerard Czaja:

Ja sądzę, że nawet gdybyśmy tam nic dodali, to ona wypełnia chyba... może być w tej formie.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

A pan minister ją poprze w Sejmie?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tadeusz Matusiak:**

W Sejmie? Ja uważam, że również pani dyrektor jest bardzo przywiązana do twórczości zespołu i ja się nie dziwię...

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: A to jest stamtąd wzięte, tak?)

Tak. Moim zdaniem to może być w tej formie i nie będzie to, mówiąc brzydko, psuło ustawy.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

To dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki trzydziestej pierwszej? (6)

Kto jest przeciwny? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (7)

Przy bardzo dużej liczbie osób, które wstrzymały się od głosu, jednak popieramy tę poprawkę, była przewaga głosów na „tak”. Rekomendujemy ją. Dobrze.

Co dalej, Pani Mecenase?

Potem nie można jej skorygować? Nie można, już nie ma możliwości.

Trzydziesta druga?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czterdziesta druga. O, jak daleko jesteśmy.

Poprawka czterdziesta druga, skreślenie art. 30.

Co ministerstwo na tę poprawkę?

(Rozmowy na sali)

Zaraz, zaraz, ale żeśmy nie głosowali nad poprawką... Na pewno jesteśmy przy czterdziestej drugiej?

(Głos z sali: Tak.)

No i dobrze.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Ministerstwo przedstawiało swoje stanowisko zarówno w trakcie posiedzeń Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, jak i Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, wskazując, że w związku z kompetencjami czy też zadaniami przypisanymi wojewodzie w art. 22 powinien on mieć instrument do ich realizacji. Ministerstwo było za nadaniem art. 30 treści w brzmieniu z poprawki czterdziestej trzeciej. Tak że jeśli chodzi o wykreślenie całego art. 30, to ministerstwo jest zdecydowanie przeciw.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dobrze.

Czy ktoś chce zabrać głos?

Nie.

Głosujemy.

Kto z państwa...

Senator Gerard Czaja:

Ja wiem, że taka dyskusja była na naszym posiedzeniu.

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: Była, tak.)

I myśmy... a właściwie ja się opowiadałem za tym, żeby ewentualnie aż tak mocno nie kontrolować, bo...

(Przewodnicząca Teresa Liszcz: Przedstawiciele mniejszości też byli przeciwko tej kontroli.)

Mniejszości też były za tym, żeby ewentualnie wykreślić cały art. 30.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Aha, i czterdziesta czwarta. Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki czterdziestej drugiej, czyli za skreśleniem art. 30, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciwny? (11)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Czyli odmawiamy rekomendacji poprawce czterdziestej drugiej.

Teraz są dwie konkurencyjne poprawki, czterdziesta trzecia i czterdziesta czwarta.

Pani mecenas nam powie, jak najszybciej...

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Poprawka czterdziesta trzecia idzie nieco dalej niż poprawka czterdziesta czwarta, ponieważ zwalnia z obowiązku przekazywania wojewodzie dokumentów dotyczących działań. Zostają same programy, to znaczy zostaje obowiązek przekazywania wojewodzie dokumentów dotyczących wyłącznie programów realizowanych na terenie województwa z udziałem podmiotów wymienionych wcześniej, finansowych w całości lub w części ze środków publicznych. Poprawka czterdziesta czwarta mówi i o programach, i o działaniach.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Czy ktoś chce zabrać głos?

(Głos z sali: Do art. 30?)

Tak, tak. Poprawka czterdziesta trzecia, dalej idąca.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ale obie te poprawki polegają również na skreśleniu pktu 1 w art. 30.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Dobrze.

Kto z państwa jest za poparciem poprawki czterdziestej trzeciej, proszę o podniesienie ręki. (12)

Kto jest przeciwny? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Czyli rekomendujemy poprawkę czterdziestą trzecią i już nie głosujemy nad poprawką czterdziestą czwartą.

Teraz jesteśmy przy poprawce czterdziestej dziewiątej. To jest moja poprawka i ja nie mam zamiaru się upierać. Chodzi...

(Głos z sali: A czterdziesta siódma?)

(Głos z sali: Już była.)

Ona była przegłosowana w bloku.

Wydaje mi się, że kwestię pracowników, którzy dotąd zajmują się sprawami mniejszości narodowych w ministerstwie kultury, po przekazaniu tych spraw do ministerstwa administracji i spraw wewnętrznych można uregulować krótko, odwołując się do art. 23¹ kodeksu pracy, to znaczy przyjąć, że z momentem ogłoszenia ustawy oni automatycznie stają się pracownikami ministerstwa administracji z prawem do uła-

twionego rozwiązania umowy o pracę w trybie przewidzianym w tymże artykule kodeksu pracy. Ale jeżeli ministerstwo uważa inaczej, to ja nie mam zamiaru się upierać.

Co ministerstwo na to? Bardzo proszę.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Myśmy rozważali na posiedzeniu komisji, przywołanie którego artykułu będzie właściwsze, czy art. 53 ustawy o służbie cywilnej, czy art. 23¹ kodeksu pracy. Ja dzisiaj pozwoliłam sobie skonsultować tę kwestię z Urzędem Służby Cywilnej, który wskazał, że ich zdaniem raczej art. 23¹, ale to by oznaczało również konieczność wykreślenia ust. 5.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Ja nadaję temu artykułowi nowe brzmienie, więc on jest wykluczony.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Danuta Głowacka-Mazur: Aha, cały artykuł.)

Tak.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Danuta Głowacka-Mazur: A nie, zaraz, to ja muszę go przeczytać, momencik.)

Odesłanie do art. 23¹ zastępuje wszystkie pozostałe ustępy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To, co teraz jest w ust. 4, byłoby w art. 23¹.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Takie brzmienie doprowadza do sytuacji... Dotychczasowe brzmienie art. 39 zawierało ust. 4 mówiący de facto o tym, że jeżeli ci pracownicy nie przyjmą propozycji dyrektora generalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, to wówczas dyrektor generalny Ministerstwa Kultury ma obowiązek przedstawienia im propozycji dalszego zatrudnienia w tym urzędzie.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Tadeusz Matusiak: To była osłona pracowników.)

To była dodatkowa osłona pracowników przed utratą pracy.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

To jest.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, w art. 23¹ jest tak, że jeśli chodzi o mianowanych, zatrudnionych na innych zasadach niż umowni, to trzeba im zaproponować inne...

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Ale tam może być wszystko, tam mogą być też umowni, i tu jest problem. Bo to są członkowie...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Umowni po prostu przechodzą na to samo stanowisko.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

A jeżeli powiedzą, że nie, to co wtedy? Jeśli powiedzą, że nie są zainteresowani, to w tym momencie z mocy prawa zostanie z nimi rozwiązany stosunek pracy...

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Mogą się zwolnić, ale nie z mocy prawa. Mogą się zwolnić, jak nie będą zainteresowani, bo jest tam dla nich przewidziana możliwość szybkiego wypowiedzenia, miesięcznego, z trzydniowym uprzedzeniem.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tadeusz Matusiak:**

Jeżeli można, Pani Przewodnicząca. Ja z panem przewodniczącym i z panią senator mógłbym dyskutować, ale z panią profesor nie będę. Dziękuję. Przyjmujemy to.

Senator Gerard Czaja:

W tej sytuacji ogranicza się artykuł właściwie tylko do jednego ustępu, tak?

(Głos z sali: Tak.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

I odwołania do art. 23¹.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Tadeusz Matusiak:**

Będzie to bardziej przejrzyste.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Danuta Głowacka-Mazur: Tak jest.)

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Kto z państwa jest za poparciem poprawki czterdziestej, proszę o podniesienie ręki.
(*Głos z sali: Czterdziestej dziewiątej.*)

Czterdziestej dziewiątej, tak, przepraszam. Kto jest za poprawką czterdziestą dziewiątą? (12)

Dziękuję.

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Przy 2 głosach wstrzymujących rekomendujemy tę poprawkę.

Teraz pięćdziesiąta druga, czyli...

(*Głos z sali: Była.*)

To jest nasza wspólna poprawka. Pani mecenas najlepiej i najszybciej objaśni jej sens.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Sens tej poprawki, tak jak poprawki pięćdziesiątej, która została wykluczona, został zawarty w nowym brzmieniu art. 39. Tu też wejście w życie zastąpiono dniem ogłoszenia ustawy. W tych poprawkach chodzi o jednoznaczne wskazanie, że wszystkie skutki w zakresie przejścia mienia i pracowników następują z dniem ogłoszenia ustawy, a nie z dniem jej wejścia w życie. Taki był zamiar ustawodawcy, tyle że nie był on dostatecznie jasno wyrażony.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Bo jak ustawa wejdzie w życie, to oni już muszą ją realizować, czyli muszą być na nowych miejscach itd.

Pani Dyrektor, pani jest za, tak?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Wyznań i Mniejszości Narodowych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Danuta Głowacka-Mazur:**

Tak.

Przewodnicząca Teresa Liszcz:

Kto z państwa jest za poparciem poprawki pięćdziesiątej drugiej, wspólnej, proszę o podniesienie ręki. (14)

Dziękuję.

Jednogłośnie rekomendujemy tę poprawkę.

Pięćdziesiąta trzecia już była, tak?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dobrze. To znaczy, że przegłosowaliśmy wszystkie poprawki.

Kto będzie wspólnym sprawozdawcą? Pani senator Kopacz, przepraszam najmocniej, skleroza, Klepacz. Zresztą nie ma senatora Jaeschkego, więc nie wiemy, co by powiedział. Dziękujemy pani senator Kopacz... Klepacz, Jezu! (*Wesołość na sali*) Muszę pójść do spowiedzi, bo to ciężki grzech, i to wobec ulubionej senatorki z mojej ukochanej inspekcji pracy, to wstyd. Na starość mam tendencję do przekręcania nazwisk, której się wstydzę, no, ale co począć.

Zamykam wspólne posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 00)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Małgorzata Radecka

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851